

Аллаһның һәр кешегә ильһамы - вөждан.

Вөждан һәр кешегә күркәм булган тәртибен һәм фикерен күрсәткән, бер кешенең төпле акылы булуын, дәрәсән ялгыштан аеру белүен күрсәткән мәгънәви үзенчәлек.

Вөжданың мәһим үзенчәлеге - бар кеше өчен дә уртақ булуы. Ягъни кешенең вөжданына күрә дәрәс булган бер нәрсә, шундый ук шартларда башка кешеләрнең вөжданларына да яраклы. Вөжданларда бервакытта да каршылыктар булмый. Буның сәбәбе вөжданын чыганагында, чөнки вөждан Аллаһның ильһамы. Узенең ризалыгы көтелгән гамәлләрнең иң дәрәсе һәм иң күркәме булган, Аллаһ һәр кешегә вөждан аркылы күрсәтә.

Куръан Кәримдә Шәмс сүрәсендә вөждан Аллаһ ильһамы булуын белдерә:

Нәфес белән һәм аны яраштырган Аллаһ белән ант итәм. Аллаһ ул нәфескә явызлыкны һәм тәкъвалекне ильһам итте. Тәхкыйк коткарды нәфесен гөнаһтан, аны пакылаган кеше. Тәхкыйк Аллаһның нигъмәтләреннән мәхрүм булды, жаһиллек белән нәфесен гөнаһка батырган кеше. (Шәмс сүрәсе, 7-10 аять)

Югарыдагы аятьләрдә Аллаһ нәфескә явызлыкны, гөнаһка керү, ялган сөйләү, фетнәче булуы, хакка каршы булуы, тәртипне бозуы, әхлак бозылуы һәм шулай да бу бозыклардан саклануы ильһам итүен белдергән. Димәк кешене төрле явызлыктардан сакландырган һәм дәрәсән күрсәткән вөждан бар.

Вөжданын иң мәһим үзенчәлектән бере – кешегә үз-үзенә дәрәсән табуын ярдәмчәсе була. Вөждан дәрәсән күрсәтер, хәттә бер кем дә әйтмәсә дә. Әммә мәһиме - кешенең вөжданына мөрәжәгать итүе, аның нәрсә дигәнән тыңлауы һәм каршылыксыз әйткәннәрне гамәлгә ашыру. Димәк вөждан тавышын тыңлауы - дини әхлакын асыл өләше булуын әйтә алабыз.

Һәр нәрсәдән дә моны истән чыгармауы кирәгер: һәр кеше аңлый алырлык яштән Аллаһ Тагалә биргән ильһамы вөждан, сөйләгәнненең жавабын тотар. Тирә-юньдәге хәлләрен төшенүе башлаган, фикер йөртү сәләте булган һәр кеше инде вөждан тавышын ишетер. Нәфес белән вөждан арасында аерманы күрер һәм хужа булып вөжданы тыңлау ихтыяр көченә. Моннан соң инде төрле хәлләр белән очрашкан заманында нинди юлны сайлап алудан хисап көнендә соралыр. Вөжданы тыңлап гамәлләрен тормышка ашырса - Аллаһын ахыры булмаган жәннәтенә керү лаеклы күренер, әммә нәфесенне тыңлап гамәлләрен тормышка ашырса – “капкалары ябык” ахыры булмаган ут белән каршылашыр.

<https://www.harunyahya.info/tt/maekalaelaer/allahning-haer-keshegae-ilyhami-voedan>